ވުޟޫ

ލިޔުނީ: ފަސްޓްލެފްޓެނަންޓް ނިޒާމް މުޙައްމަދު
އިމްރާން މުޙައްމަދު ޢަލީ

بسم الله الرحمن الرحيم

ލިޔުނީ: ފަޟީލަތުއްސަޢީދު ނިމާލް މުޙައްމަދު / އިލްހާމް މުޙައްމަދު އަލީ

މުރާޖަޢާ ކުރީ: މުޙައްމަދު ސިނާން / މުޙައްމަދު ޝާހިދު

ޓައިޕް ކުރީ: ޙުސައިން އަޒީޒު

ވުޟޫ

ވުޟޫގެ ލުޣަތީ މާނައަކީ ރިވެތިކަމެވެ.

ވުޟޫގެ އިސްތިލާޙީ މާނައަކީ ޠަހޫރު ފެން ބޭނުން ކޮށްގެން ޚާއްޞަ ގޮތަކަށް ވުޟޫގެ ގުނަވަންތައް ރަނގަޅަށް ދޮވުމެވެ. (ވުޟޫގެ ގުނަވަންތަކަކީ އަތާއި، މޫނާއި، ބޮލާއި، ފައިތިލަޔެވެ.)

ވުޟޫގެ މާތްކަން

އަބޫހުރައިރާ ރަޟިޔަ الله ޢަންހު ގެ ކިބައިން ރިވާވެފައިވެއެވެ. ރަސޫލުالله ޞައްލައްالله ޢަލައިހިވަސައްލަމް ޙަދީޘް ކުރެއްވިއެވެ.

(أَلاَ أَدُلُّكُمْ عَلَى مَا يَمْحُو اللَّهُ بِهِ الْخَطَايَا وَيَرْفَعُ بِهِ الدَّرَجَاتِ؟). قَالُوا: بَلَى. يَا رَسُولَ اللَّهِ! قَالَ: (إِسْبَاغُ الْوُضُوءِ عَلَى الْمَكَارِهِ وَكَثْرَةُ الْخُطَا إِلَى الْمَسَاجِدِ وَانْتِظَارُ الصَّلاَةِ بَعْدَ الصَّلاَةِ فَذَٰلِكُمُ الرِّبَاطُ).[1]

މާނައީ: "އެކަމެއްގެ ސަބަބުން الله ފާފަތައް ފުއްސަވާ އަދި އެކަމެއްގެ ސަބަބުން ދަރަޖަތައް މަތިވެރިކުރައްވާ ކަމެއްގެ އިރުޝާދު ތިމަންކަލޭގެފާނު ތިޔަބައިމީހުންނަށް ނުދެއްވާނަންހެއްޔެވެ؟" އަސްޙާބުބޭކަލުން ދެންނެވިއެވެ. ނޫންކެވެ. އެކަމުގެ އިރުޝާދުދެއްވާށެވެ! ޔާاللهގެ ރަސޫލާއެވެ! އެކަލޭގެފާނު ޙަދީޘްފުޅުކުރެއްވިއެވެ. "އެއީ ހިތްނުރުހޭ ޙާލަތްތަކުގައި (އެބަހީ: ފިނިގަދަ ދުވަސްވަރު ދަތި ވަގުތުތަކުގައި) ވުޟޫ ފުރިހަމަކޮށް ކުރުމާއި، މިސްކިތްތަކާ ދިމާލަށް ފިޔަވަޅުތައް ގިނަވުމާއި (އެބަހީ: މިސްކިތް ދުރުވުމާއެކު މިސްކިތަށް ނަމާދަށް ދިއުމާއި)، އެއްނަމާދަށްފަހު އަނެއްނަމާދަށް އިންތިޒާރުކުރުމެވެ. ފަހެ، (ނަމާދަށް) ރައްކާތެރިވުމަކީ އެއީ އެވެ."

[1] رواه مسلم: 586

ވުޟޫ ހަދާ ގޮތް

ދަތް އުނގުޅުން. (އެންމެ މޮޅުއީ މިސްވާކު ނުވަތަ އިތުރު ދަނޑިބުރުސްތަކުން ދަތް އުނގުޅުން).

"بِسْمِ اللهِ " މިފަދައިން ކިޔާފައި ފެށުން.

ދެ އަތްތިލަ ހުޅަނގާ ހަމައަށް 3 ފަހަރު ދޮވުން.

އަނގައަށް ފެންލައި ކުރޮޅުމާއެކު ނޭފަތަށް ފެންލުން. މިކަން ހުރާނު ގޮތަކީ ކަނާއަތުން ފެން ގެންގޮސް ނަގާ

އެފެން އަނގައަށާއި ނޭފަތަށް ލާނީއެވެ. މިގޮތަށް އަނގައަށް ފެންލައި ބަނގަލަށް ކުރޮޅުމާނީއެވެ. ހަމައެއާއެކު ނޭފަތަށް ފެންލައި ވައައިން ދޫވައިލާނީއެވެ. މިފަދައިން 3 ފަހަރު ކަންތައްކުރާނީއެވެ.

މޫނު 3 ފަހަރު ދޮވުން. މޫނުގެ ބައްޓަމީ ނިއްކުރިގެ މަތީކައިރިންފެށިގެން ދިގަށް ދަތްދޮށުގެ އެންމެ ތިރިއާހަމައަށެވެ. އަދި އެއްކަންފަތުގެ ފުށުން ފުރިގެން ހުރަހަށް އަނެއްކަންފަތުގެ ފުށާހަމައަށެވެ.

ދެ އަތް ދުއްގަނޑުބޮޅާއެކު 3 ފަހަރު ދޮވުން. މިގޮތަށް ދޮންނައިރު އިނގިލިތަކުގެ ދެމެދުގައި ރަނގަޅަށް ފެންޖެއްސުން.

ބޯއާއި ކަންފަތުގައި 1 ފަހަރު ފެން ފުހުން. އެއީ ނިއްކުރިން ފެށިގެން ގޮސް ކަންދޮށާއި ހަމައަށް އަދި އަނބުރާ ކަންދޮށާއިން ނިއްކުރިއާ ހަމައަށް (ފެނުން ތެތްމާތާފައިވާ) ދެއަތްތިލަ ބޭއްސާލުމެވެ. އެއަށްފަހު އިތުރު ފެނެއް ބޭނުންކުރުމަކާއި ނުލައި ދެއަތުގެ ދެބޮޑުވައި އިނގިލިން ދެކަންފަތުގެ ބޭރުފުށުގަ އަދި ދެއަތުގެ ދެޝަހާދަތް އިނގިލިން ކަންފަތުގެ އެތެރެ ފުށުގައި ފެންފުހުމެވެ.

ދެ ފައިތިލަ ބުޑިކަށިގަނޑާއި 3 ފަހަރު ދޮވުން. އަދި ވާއަތުގެ ކުޑަވައި އިނގިލިން ފައިގެ އިނގިލިތަކުގެ ދޭތެރޭގައި ރަނގަޅަށް ފެން ޖެއްސުމެވެ.

ވުޟޫ ދުޢާ ކިޔުން

(أَشْهَدُ أَلاَّ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيْكَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُهُ وَرَسُوْلُهُ)[2]

"الله މެނުވީ އަޅުކަންވެވުން ހައްޤުވެގެންވާ އެހެން އިލާހެއް ނުވާކަމަށް މިއަޅާ ހެކިވަމެވެ. އަދި އެކަލާނގެއަށް އެއްކަލުވަންތަ އިލާހެވެ. އަދި އެކަލާނގެއަށް އެއްވަސް ބައިވެރިއަކު ނުވެއެވެ. އަދި މުޙައްމަދުގެފާނީ އެއިލާހުގެ އަޅާކަލޭގެފާނާއި އެއިލާހުގެ ރަސޫލާކަލަންފުޅުވެސް މިއަޅާ ހެކިވަމެވެ."

[2] رواه مسلم: 209

(اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنَ التَّوَّابِينَ، وَاجْعَلْنِي مِنَ الْمُتَطَهِّرِينَ)[3]

"އޭ ހައްދަވާބޮޑުކަލާނގެ ރަސްކަލާނގޭ! ތައުބާވާ މީސްތަކުންނާއި ޠާހިރުވާ މީސްތަކުންގެ ތެރެއިން މިއަޅާ ހައްދަވާނދޭވެ!"

(سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ، أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوْبُ إِلَيْكَ)[4]

"އިބަ ﷲ ގެ ހުސްޖާހިރުވަސްތަކާއެކު! އޭ ހައްދަވާ ބޮޑުކަލާނގެ ރަސްކަލާނގޭ! އަދި އަންގެފާ ބަލާދު ތަސްބީހުކޮށް އިބަ ﷲ އަށް ޙަމްދުކުރަމުންނެވެ. އިބަ ﷲ ފިޔަވައި އަޅުކަންކުރުން ބަރާބަރުވާނެ އިލާހެއް އެއްވެސް އިލާހަކު ނުވާކަމަށް މިއަޅާ ހެކިވަމެވެ. މިއަޅާ އިބަ ﷲ ގެ ހަޟްރަތުން ފާފަ ފުއްސަވައިދެއްވުމަށް އެދި ދަންނަވަމެވެ. އަދި އިބަ ﷲ އަށް މިއަޅާ ތައުބާވަމެވެ."

ވުޟޫ ކުރުން ސުންނަތްވެގެންވާ ކަންތައްތައް:

1- ނަމާދު ކުރަން ގަސްދު ކުރާހިނދު.
2- މިސްވާކުގައި (އެބަހީ: ދަތްއުނގުޅުމުގައި) ބޭނުންކުރުން.
3- ކީރިތި ﷲ ގެ ފޮތް ކިޔުމަށް ކުރުމުގެ ކުރިން.
4- ނިދުމުގެ ކުރިން.

ވުޟޫގެ ސުންނަތްތައް:

1- ވުޟޫ ކުރާ ކުރިން އަތް 7 ފަހަރު ދޮވުމަށާ ކުރިއަށް ދޮވުން. (އެހެންވެއްޖެ ކުޑަކުދިންނެއްސެ ވުޟޫ ކުރުމަށް ހަމަ އެންމެ ރަނގަޅު ކަމެކެވެ.)
2- ހިތުން ނިޔަތް ގެންގުން.
3- ބިސްމި ކިޔުމަށް ވުޟޫކުރުން.
4- ވުޟޫގެ ގުނަވަންތަކަށް ފެން ވާސިލުވުން މަސްކުރު ތަކެތި ފިލުވައިލުން. (މިސާލު: ކުލަކާސް، ދަވާދު، ކިއުޓެކްސް)

3 الترمذي 78/1، وانظر صحيح الترمذي 1 / 18

4 النّسائي في عمل اليوم والليلة (ص: 173)، وانظر إرواء الغليل 138/1 و 94/3

ވުޟޫ ގެއްލޭ ކަންތައްތައް:

1- ކުޑަކަމު ދިޔުން، ބޮޑުކަމު ދިޔުން އަދި ފުރަގަސް ފަރާތުން ވައި ބޭރުވުން.

2- ނިދުން ނުވަތަ ހަމަހޭ ފިލައިގެން ދިޔުން (މިސާލު: ހޭނެތުމުން).

3- ޖަދަލު ވަސްކަރުވުން.

4- އެއްވެސް ހުރަހެއްނެތި އެދުންވެރިކަމާއެކު އަތުގެ ބަނޑުފުށުން ކުރިމަތި ފަރާތް ނުވަތަ ފުރަގަސް ފަރާތު (ނަޖިސް ބޭރުވާ ހިސާބުގައި) ބޭހުން.

ވުޟޫ ނުގެއްލޭ ކަންތައްތައް:

1. ހޮޑުލުން.
2. ދެދޮރުންކުރެ ދޮރަކުން ނޫންތަނަކުން ލޭއައުން.
3. އަންހެނެއްގެގައި ހުރަހެއްނެތި ބޭހުން.
4. ވުޟޫ ކޮށްގެން ހުރި މީހާއަށް ވުޟޫ ގެއްލުނުކަމަށް ޝައްކުވުން.

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ... ﴾ (المائدة: ٦)

މާނައީ "އޭ އީމާންވެއްޖެ މީސްތަކުންނޭވެ! ތިޔަބައިމީހުން ނަމާދަށް ތެދުވެއްޖެ ހިނދު (އެބަހީ: ނަމާދު ކުރަން ގަސްދުކޮށްފި ހިނދު) ފެނުން، ތިޔަބައިމީހުންގެ މޫނުތަކާއި ތިޔަބައިމީހުންގެ އަތްތައް އުޅަނބޮށިތަކާއެކު ދޮވެލާށެވެ. އަދި ތިޔަބައިމީހުންގެ ބޮލުގައި (ފެން) ފޮހެލާށެވެ. އަދި ތިޔަބައިމީހުންގެ ފައިތައް ފުޔަވަޅުތަކާއެކު ދޮވެލާށެވެ..."